

Västerås 2016-05-10
Ärende: Yttrande
Vårt dnr: 2016/0199-VKF
Ert dnr: KS 2016/117
Vår referens: Karin Pettersson
021-39 35 26
karin.pettersson@vafabmiljo.se

diariet.ks@koping.se

Yttrande: Motion – Utveckla den fastighetsnära insamlingen med mål att förebygga avfall och förbättra källsorteringen, Köpings kommun

VafabMiljö kommunalförbund har tagit del av motionen *Utveckla den fastighetsnära insamlingen med mål att förebygga avfall och förbättra källsorteringen* och vill genom detta yttrande kommentera förslaget.

Motionen beskriver på ett bra sätt utmaningarna att få till en effektiv avfallshantering när ansvaret för insamlingen är uppdelad på två aktörer – kommunerna och producenterna. Eftersom kommunen inte ansvarar för insamling av förpackningar och tidningar kan det bli långt till närmaste avfallsstation om man inte bor på ett ställe där fastighetsägaren har arrangerat insamlingen av förpackningar i tex miljöbodas.

Motionen vill att Köpings kommun ska inleda försöksverksamhet med insamling av förpackningar i så kallade fyrfackskärl i villaområden och att renhållningsordningen uppdateras.

VafabMiljö anser att det finns två aspekter på förslagen:

1. Avfallsutredningen ledd av Mia Torpe om hur en övergång från att producenterna ansvarar för insamling och återvinning av förpackningar till att kommunerna får det ansvaret.
2. Huruvida Köpings kommun lägger över hela ansvaret för avfallshanteringen till VafabMiljö kommunalförbund vilket ger VafabMiljö rådighet över hela avfallskedjan från insamling och kundkontakter till återvinning och behandling samt den strategiska planeringen.

I Köpings kommun har ansvaret för avfallshanteringen sedan 2006 legat hos Västra Mälardalens Kommunalförbund (VMKFB) som har skött insamling av hushållsavfallet i kommunen. Sedan bildandet av VafabMiljö kommunalförbund 2015 har ansvaret för avfallshanteringen i Köpings kommun varit delat mellan VMKFB och VafabMiljö. För närvarande pågår en utredning som syftar till att belysa konsekvenserna för kommunerna i VMKFB av att, förutom insamlingsansvaret, även lägga över även planeringsansvaret för avfallshanteringen på VafabMiljö, eller behålla det i egen regi. Köping, Arboga och Kungsör kommer inom kort att fatta beslut i frågan.

Genom att samordna avfallshanteringen i många kommuner ökar möjligheten att driva utvecklingen mot en effektivare, mer miljömässig avfallshantering med än bättre service mot kunderna, något som kan vara svårt för en mindre kommun eller kommunalförbund att göra.

VafabMiljö har precis startat arbetet med att ta fram en ny gemensam renhållningsordning (avfallsplan och föreskrifter) och taxekonstruktion för hela kommunalförbundet med syfte att förbättra den miljömässiga, ekonomiska och sociala hållbarheten och klättra högre upp i den så kallade avfallstrappan. Arbetet beräknas vara färdigt till årsskiftet 2017/18 och ersätter de enskilda kommunala renhållningsordningarna. Arbetet kommer att ske i dialog med kommunerna och beslut om antagande av ny renhållningsordning fattas i respektive kommunfullmäktige.

För närvarande är frågan om just förpackningar en het fråga inom avfallsbranschen. Så som motionen nämner har det pågått en utredning, ledd av Mia Torpe, om hur en övergång från att producenterna ansvarar för insamling och återvinning av förpackningar till att kommunerna får det ansvaret. Den utredningen ligger nu hos regeringen för beslut. Om kommunerna får ett totalansvar för, och rådighet över allt hushållsavfall (rest- och bioavfall samt tidningar och förpackningar) öppnas nya möjligheter för effektivare insamling.

Oavsett utredningens beslut är det viktigt att den strategiska planeringen i form av en gemensam avfallsplan inkluderar hur hanteringen av förpackningar ska se ut framöver. En länge använd devis är att det ska vara lätt att göra rätt och ju närmare bostaden hanteringen sker desto större är chansen att det blir rätt. Hur hanteringen av förpackningar ska se ut behöver utredas för att den ska bli miljömässigt, ekonomiskt och socialt effektiv och kommer att ses över i samband med framtagandet av en ny avfallsplan. Det är med andra ord inte aktuellt att föregripa förpackningsutredningen och införa ett försök med fastighetsnära insamling av förpackningar i villaområden enbart i Köping. Eventuella förändringsarbeten är effektivare att genomföra när förutsättningarna faktiskt är kända och då kan drivas i kommunalförbundets samtliga medlemskommuner.

En avgörande fråga för fortsatt arbete med renhållningsordning och strategisk avfallsplanering är hur Köpings kommun beslutar var ansvaret för dessa frågor ska ligga, kvar hos VMKFB eller flyttas till VafabMiljö. Förutom KAK-kommunerna har övriga 9 kommuner inom VafabMiljö beslutat att samordna dessa frågor inom det nya kommunalförbundet.

Med vänlig hälsning
VafabMiljö Kommunalförbund

Carina Färm
VD

Karin Pettersson
Utvecklingsingenjör

VÄSTRA MÄLARDAL (1)S KOMMUNALFÖRBUND	
Ink 2016 -04- 0 8	
Dnr 2016/46:2	Diarietplanbeteckn.

Remissvar, Motion, utveckla den fastighetsnära insamlingen med mål att förebygga avfall och förbättra källsorteringen

Kommunstyrelsens arbetsutskott har den 29 februari 2016, § 91 beslutat att remittera motionen till Västra Mälardalens kommunalförbund för yttrande.

Motionären föreslår att

- Köpings kommun skall inleda en försöksverksamhet i motionens anda för att förbättra avfallshanteringen
- att Renhållningsordningen omarbetas för att den nya avfallshanteringen skall kunna implementeras i kommunen.

I den regeringsförklaring den 3 oktober 2014 framgår det att avfallet behöver minska och återvinningen öka därför läggs ansvaret för insamlingen hos kommunerna. Regeringen har tillsatt en särskild utredare för att ta fram förslag på hur ett kommunalt insamlingsansvar kan utformas. Utredningens huvudförslag går ut på att flytta ansvaret för insamlingen av förpackningar och returpapper till kommunerna från producenterna av förpackningar och returpapper.

Västra Mälardalens kommunalförbund gör bedömningen att det är lämpligt att invänta resultaten av utredningen. Både när det gäller motionärens förslag att inleda försöksverksamhet för att förbättra avfallshanteringen samt omarbetning av renhållningsordning för att svara upp mot ny avfallshantering.

Anders Melkersson
Chef Specialistavdelningen

Göran Andersson
Tillförordnad
renhållningsstrateg

VÄSTRA MÄLARDALENS KOMMUNFÖRBUND I (2)	
Ink 2016 -04- 0 8	
Dnr 2016/46:1	Diarienummer Diarienummerbeteckn.

KÖPINGS KOMMUN Stadskansliet	
2016 -04- 11	
Dnr	Diarienummer

Yttrande på Motion - Utveckla den fastighetsnära insamlingen med mål att förebygga avfall och förbättra källsorteringen

Kommunstyrelsens arbetsutskott har den 29 februari 2016, § 91 beslutat att remittera motionen till Västra Mälardalens kommunalförbund för yttrande.

Motionären föreslår att

- Köpings kommun skall inleda en försöksverksamhet i motionens anda för att förbättra avfallshanteringen
- att Renhållningsordningen omarbetas för att den nya avfallshanteringen skall kunna implementeras i kommunen.

I dag har kommunerna ansvar för att hushållsavfall samlas in och behandlas. Skilt från detta är producentansvar. Producenterna ansvarar för insamling och omhändertagande av förpackningar och tidningar. Ett system är uppbyggt för detta som bekostas via avgift på förpackningar och tidningar. Det är det vi ser i de containrar för förpackningar och tidningar som finns uppställda runt om i kommunen och som benämns återvinningsstationer.

I den regeringsförklaring den 3 oktober 2014 framgår det att avfallet behöver minska och återvinningen öka därför läggs ansvaret för insamlingen hos kommunerna. Regeringen har tillsatt en särskild utredare för att ta fram förslag på hur ett kommunalt insamlingsansvar kan utformas.

Utredningens huvudförslag går ut på att flytta ansvaret för insamlingen av förpackningar och returpapper till kommunerna från producenterna, medan själva återvinningen fortsatt sköts av producenterna. I dag står producenterna av förpackningar och returpapper för både insamling och transport.

Utredningen har nu i mars överlämnats sitt utkast till rapport till Miljödepartementet om hur ett kommunalt insamlingsansvar för förpackningar och returpapper ska kunna utformas.

Utredaren föreslår att ansvaret för insamling flyttas över till kommunerna. Kommunernas ansvar innebär enligt förslaget bland annat att hushållen ska kunna

Datum
2016-04-06

lämna sitt hushållsavfall på en plats som ligger inom rimligt avstånd från fastigheten. Insamlingen ska ske på ett sätt som effektivt bidrar till att nå målen för materialåtervinning i förordningarna om förpackningsavfall och returpapper. I detta ingår att hushållen ska kunna lämna in fem olika fraktioner förpackningsavfall samt returpapper. Enligt förslaget ska insamlingssystemet också vara samordnat med insamlingen av det övriga hushållsavfallet.

För att ersätta kommunerna för kostnaderna i samband med insamlingen föreslår utredningen att en producentavgift tas ut av producenterna.

Frågan kring det kommunala insamlingsansvaret har varit aktuell under en längre tid och påverkat många kommuners planering av så kallade fastighetsnära insamling, det motionären föreslår för enfamiljshus. Utredningens bedöms påverkad hur kommunerna kan utforma insamlingen av avfall samt innehållet i den kommunala renhållningsordningen.

I och med ovanstående görs bedömningen att det är lämpligt att invänta resultaten av utredningen. Både när det gäller motionärens förslag att inleda försöksverksamhet för att förbättra avfallshanteringen samt förslag om omarbetning av renhållningsordning för att svara upp mot ny avfallshantering.

Med Vänliga Hälsningar
Västra Mälardalens Kommunalförbund

Göran Andersson
Tillförordnad renhållningsstrateg

Motion till Köpings kommunfullmäktige:

**Utveckla den fastighetsnära insamlingen med mål att
förebygga avfall och förbättra källsorteringen**

I många kommuner finns det en välutbyggd avfallshantering för boende i enfamiljshus (villor). Tyvärr erbjuder Köpings kommun inte en bra möjlighet för våra kommuninvånare boende i villor att i sina sopkärl göra en god avfallssortering, utan man nödgas att uppsöka en återvinningsstation eller avfallsanläggning för att bli av med metall, flaskor, tidningar, keramik med mera. Detta resulterar så klart i att mycket avfall som kunnat sorteras rätt i stället av bekvämlighet kastas i brännbartfacket. Kommuner som ligger i framkant erbjuder så kallad "grindhämtning" med sopkärl med fyra fack i varje. Men två sådana sopkärl har man åtta fack att sortera i, och dessutom ett mindre påhängskärl för t.ex batteri och ljuskällor som glödlampor/lågenergilampor. I de stora facken kan man då erbjuda hushållen att vid tomtgränsen kunna sortera tidningar, färgat/ofärgat glas, brännbart, pappers samt plastförpackningar, organiskt, metall.

Denna service gynnar givetvis kommuninvånarna, men framför allt är det av godo för miljön, främst då sorteringen blir bättre. Även körningar till återvinningsstationer minskar, då speciellt de körningar som blir extra då de konteinar som de sorterade soporna ska kastas i är fulla när innevånarna kommer till deras närmaste återvinningsstation.

Upplands Väsby genomför ett test med ett sopkärl som ger 4 olika sorteringar utöver de vanliga tunnorna. Detta efter att sett att andra försökskommuner har hushållsavfallet minskat med 25-30 procent under deras försöksperioder. På Svenljunga kommuns hemsida kan man läsa att de utreder hur deras framtida system för hushållssopor ska se ut och detta är ett av de förslag de ser över.

Enligt Miljöbalken ska varje kommun ha en renhållningsordning. Renhållningsordningen innehåller en avfallsplan samt de föreskrifter om avfallshantering som gäller för kommunen. En avfallsplan är hela kommunens strategiska plan i avfallsfrågor.

Avfallsplanen ska ses över minst vart fjärde år och uppdateras vid behov.

Renhållningsordningen kommer att påverka hur hushållen, industrier, handel, föreningar, skolor och kommunens organisation hanterar sitt avfall.

Det finns i dag ett förslag till lagkrav att kommunen ska vara skyldig att tillhandahålla medborgarna ett insamlingssystem för matavfall. I samma utredning finns även ett förslag att kommunerna ska överta ansvaret för insamling av förpackningar och tidningar från producenterna.

Sverigedemokraterna anser därför att:

-Köpings kommun skall inleda en försöksverksamhet i motionens anda för att förbättra avfallshanteringen, och

-vår Renhållningsordning därför omarbetas för att den nya avfallshanteringen skall kunna implementeras i kommunen.

För Sverigedemokraterna

Maria Liljedahl
Maria Liljedahl